

ES

ESTI
STATISTIKA

ÜLEVAADE PIIRKONDLIKU STATISTIKA EDENDAMISE TÖÖRÜHMA TÖÖST

Mihkel Servinski

Peaanalüütik, Statistikaamet

Sultsi küla, Mulgimaa

Statistikanõukogu koosolek, 26. veebruar 2018

Statistikaamet, Tallinn

KÄSKKIRI

02.08.2017 nr 1.1-1 /173

Riikliku piirkondliku statistika edasise tegevuse kavandamise töörühmade moodustamine

Rahandusministri 27.08.2013 määrusega nr 32 kinnitatud Statistikaameti põhimääruse § 8 punkti 11 alusel ning tulenevalt riikliku piirkondliku statistika edasise kavandamise vajadusest seoses haldusreformiga:

1. Moodustan piirkondliku statistika edasise tegevuse kavandamise **asutuste vahelise töörühma** koosseisus:

Kaia Sarnet, Rahandusministeeriumi asekanstler, töörühma juht;
Sulev Liivik, Rahandusministeeriumi osakonnajuhataja;
Mikk Lõhmus, Lääne-Nigula vallavanem;
Rivo Noorkõiv, OÜ Geomedia konsultant;
Garri Raagmaa, Tartu Ülikooli dotsent;
Priidu Ristkok, Rahandusministeeriumi osakonnajuhataja;
Andres Rõigas, Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia lektor, endine Halliste vallavanem;
Mihkel Servinski, Statistikaameti peaanalüütik.

2. Kinnitan piirkondliku statistika edasise tegevuse kavandamise **asutuste vahelise töörühma** ülesanneteks:

2.1. Riikliku piirkondliku statistika tootmisprogrammi üle vaatamine lähtuvalt haldusreformist tulenevatest uutest vajadustest: probleemide sõnastamine ja lahendusettepanekute tegemine.

2.2. Lähtuvalt haldusreformi tulemusel tekkinud Eesti uuest halduskorraldusest:

- mõistete linn ja maa defineerimine;
- mõistete keskus ja tagamaa defineerimine.

2.3. Tarbijate huvidele vastava minimaalselt vajaliku riikliku piirkondliku statistika näitajate süsteemi ja loetelu koostamine.

2.4. Tarbijate huvidele vastava riikliku piirkondliku statistika esitamise ettepanekute sõnastamine.

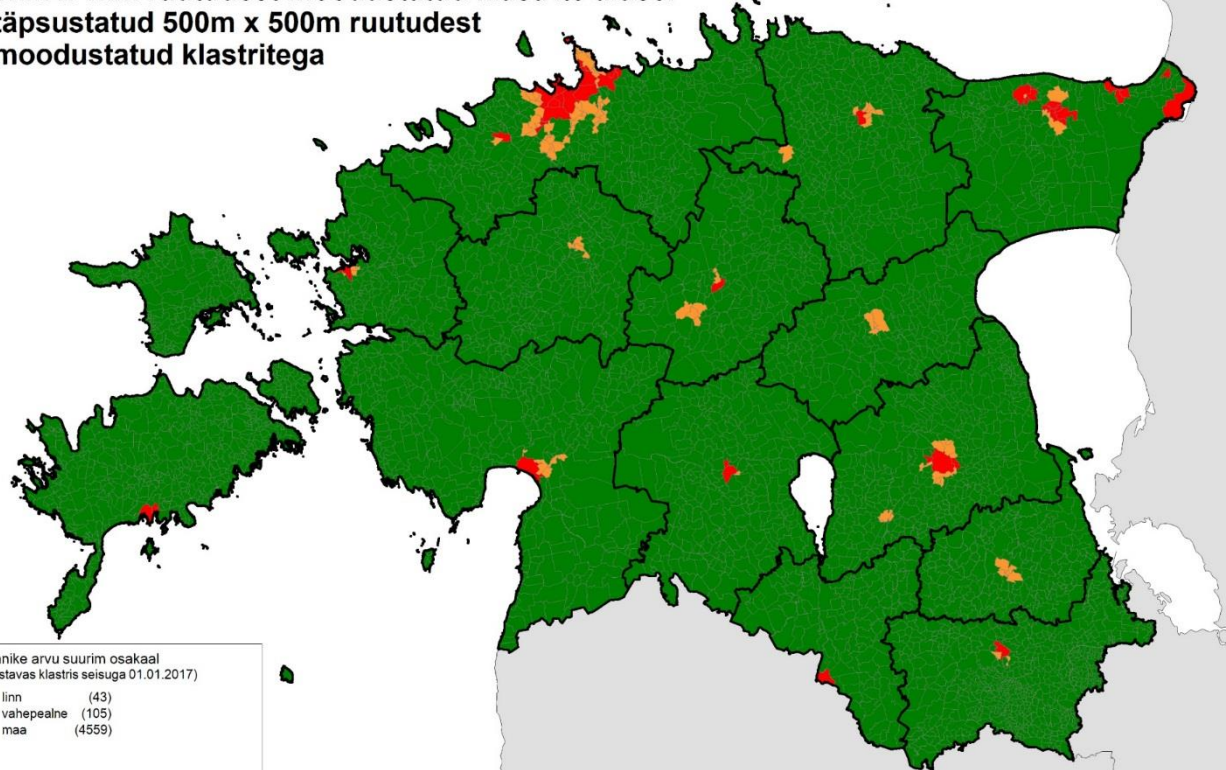
3. Piirkondliku statistika edasise tegevuse kavandamise **asutuste vahelisel töörühmal** kaasata töörühma töösse koosseisu väliste ekspertidena järgmiste riikliku piirkondliku statistika oluliste tarbijate esindajaid:

Haridus- ja teadusministeerium;
Maaeluministeerium;
Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium;
Sotsiaalministeerium;
Eesti Linnade Liit;
Eesti Maaomavalitsuste Liit;
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda;
Maakondlike arenduskeskuste võrgustik;
Eesti Ametiühingute Keskkliit.

- Linn-maa defineerida **asulate** mitte haldusüksuste põhiselt, kasutades rahvastikuandmeid **ruutkaardi** alusel
- Asulad liigitada **kolmeks**:
- ✓ linnaline ala (keskus) – asulad, mille elanikest >50% elab omavahel kokku puutuvates ruutudes, kus omakorda igas ühes elab vähemalt **1000** inimest ja neis kokku vähemalt **5000** inimest;
- ✓ osaliselt linnastunud ala (väikelinn/linnalähisala) – asulad (v.a. linnalised keskused), mille elanikest >50% elab omavahel kokku puutuvates ruutudes, kus omakorda igas ühes elab vähemalt **200** inimest ja neis kokku vähemalt **5000** inimest;
- ✓ maaline ala (maa-asula) – kõik ülejäänud asulad (mille elanikest >=50% elab väljaspool ülalnimetatud ruutusid)
- Asulate jaotus fikseerida edaspidi **EHAKis**
- Linn-maa jaotus kaasajastada edaspidi teatud **perioodi** tagant (st. mitte iga-aastaselt vaid nt 5 aasta möödudes)

Asulate jaotuse tööversioon

Asulate liigitus
 1km x 1km ruutudest moodustatud klastrite alusel
 täpsustatud 500m x 500m ruutudest
 moodustatud klastritega

NUTS piirkonnad

- **Kas Eestis on vajalik ja otstarbekas moodustada kaks NUTS-i 2. taseme piirkonda ja kas on vajalik muuta NUTS-i 3. taseme piirkondade piire rohkem kui haldusreformist tingitud? Töörühm leiab, et nendele küsimustele vastamine ei kuulu töörühma kompetentsi.**

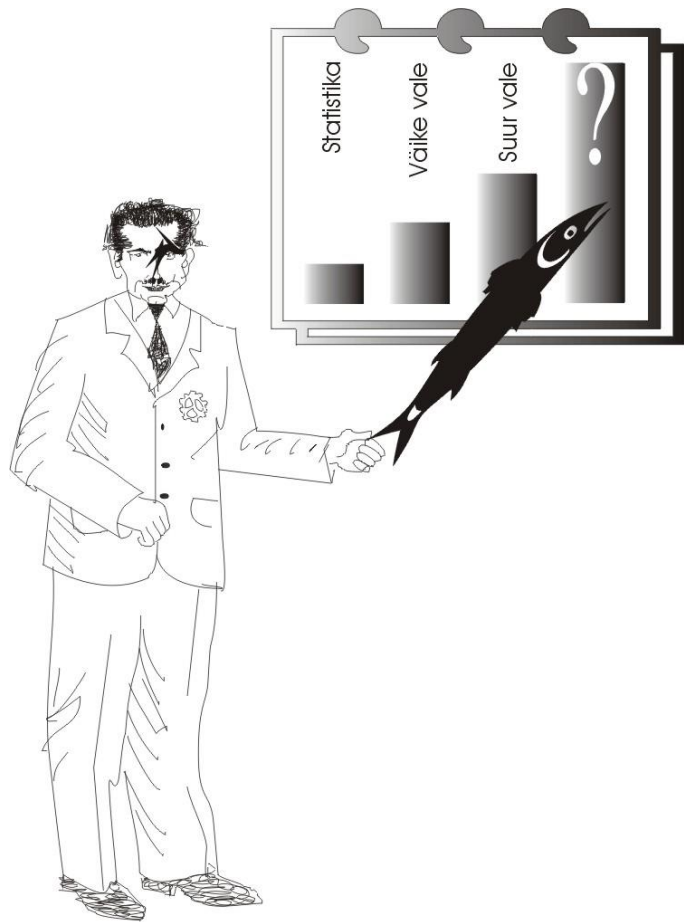
Rahvastikustatistika

Piirkondliku statistika koguselisi muutujaid oli arutluse all 18. Väärrib märkimist, et rahvaarv ning rahvaarv soo ja vanuse lõikes olid ühed vähestest näitajatest, mille vajalikkuses kõik arvamuse esitajad veendunud olid. Viie koguselise muutuja osas (abiellunute arv, abielude arv, surnult sündinute arv, abortide arv, imikusurmade arv) leidis töörühm, et nende tootmine piirkondlikus lõikes pole pigem vajalik. Eriarvamusele ei jäänud ükski töörühma liige. Lisaks leidis töörühm, et kahe koguselise muutuja juures (elussündinute arv, surnute arv) pole vajalik kõikide klassifitseerivate tunnuste osas töötluste tegemine.

- Tehti ettepanek lisada loetellu kaks koguselist näitajat: summaarne sündimuskordaja ja sündimuse vanuskordaja. Ettepanek leidis toetust.
- Tehti ettepanek lisada kolmele koguselisele muutujale (sisserännanute arv, väljarännanute arv, elussündinute arv) klassifitseerivaid tunnuseid. Ühist seisukohta ei kujunenud. Tunnused on protsesside jälgimiseks vajalikud, aga kas piirkondlikul tasemel, selles ei oldud veendunud. Toetati ettepanekut, et sisserännanute arv avaldatakse ka lähteomavalitsusüksuste lõikes.
- Valdavalt sooviti näitajaid saada omavalitsusüksuste lõikes, sh eraldi linnad asustusüksustena ja lõikes linn-maa.
- Juhiti tähelepanu asjaolule, et põhilised rahvastikuandmed (rahvaarv soo ja vanuse lõikes) võiksid olla ka asustusüksuste lõikes.
- Praktiliselt kõiki näitajaid sooviti saada aasta kohta. Erandiks vaid andmed sisse- ja väljarände kohta, mis võiksid olla kvartaalsed.
- Töörühm on seisukohal, et Statistikaamet peaks perioodiliselt, mitte harvem kui kord viie aasta jooksul, koostama rahvastikuprognose maakondade ja suuremate omavalitsusüksuste kohta. Soovitav on anda sama sammuga hinnanguline rahvaarvu muutus kõikide omavalitsusüksuste kohta.
- Juhiti tähelepanu sellele, et osade piirkondliku rahvastikustatistika näitajate vajadusele leiab tuge Rahva tervise seaduse paragrahvidest 10 ja 11 ning KoKSi paragrahvist 373.

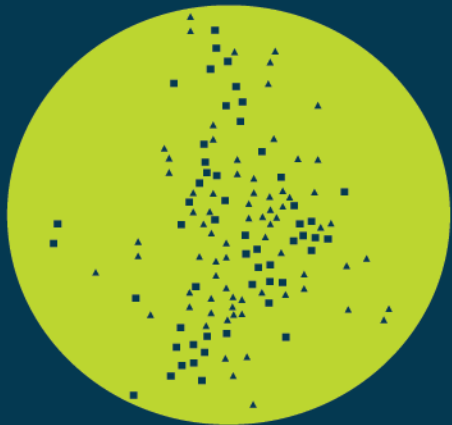
Üldised tähelepanekud

- Tekkis hea tööõhkkond. Leiti, et on otstarbekas jätkata.
- Statistikaameti suuremat rolli riikliku andmekorralduse koordineerimisel peeti ülimalt vajalikuks.
- Leiti, et Statistikaameti suund suurendada riiklikes arengudokumentides püstitatud eesmärkide täitmise jälgimise suurendamist on kiiduväärne. Piirkondliku statistika kontekstis – Eesti regionaalarengu strateegia, maakondade arengukavad, kohalike omavalitsuste arengukavad (?)
- Aegridade ümberarvutamine tulenevalt haldusreformist on oluline.
- *Väga oluline on sisuliselt täpsete andmete esitamine ehk piirkondlik statistika mitte juriidiliste aadresside vaid toimlate lõikes.*
- *Millal peaksime hakkama andma statistikat kanepikasvatuse kohta maakondades?*

Aitäh, et kuulasite!

Plumböck 2001-2006.a.

objekte kokku n 129
kolmnurki n 74
nelinurki n 54
ring n 1